

Josep Fontbernàt vist per Maria del Angels Vayreda

En Josep Fontbernàt era com una flamarada que encenia focs i escampava espurnes.

La seva ploma —una ploma àgil deixada anar damunt les Valls d'Andorra per un dels àngels que, segons ell deia sempre, el protegien— estampava damunt del paper les seves impressions sobre persones o coses, penetrant en la sensibilitat de cada ú amb tendra delicadesa.

Era un home de pedra picada, d'aquella pedra color de mel que tenen les portes gòtiques d'algunes cases pairals. Lluitador de mena, catalanista cent per cent, ha mort, migrant, a l'exili, mentre flairava les herbes aromàtiques del nostre país i veia, com nosaltres, les mateixes estrelles.

Jo només l'havia vist dues o tres vegades, però tot seguit m'hi vaig sentir lligada per la poesia i per la música. Els meus cognoms li eren familiars i estava entusiasmat d'haver conegut una Vayreda a la que li agradava escriure i que, a més a més, es deia Trullol.

HOME SENZILL, CORDIAL...

En Fontbernàt havia nascut a Anglès, però com que solia passar llargues temporades amb els parents que tenia a Vilademires, coneixia l'avi Trullol, li havia sentit tocar el piano i la tenora que havia estat d'en Pep Ventura i que aleshores era de la seva propietat. Aquest ambient artístic, una mica bohemí, l'atreïa, el fascinava.

En Fontbernàt, a més de dirigir els cent homes que cantaven sota l'impuls de la seva batuta, havia compost moltes sardanes, alguna de les quals jo havia ballat a Lledó, Cabanelles i Vilademires, mentre el fum que fluïa dels fogons que ventaven les castanyeres s'enlairava cel amunt i s'enfilagarsava el mateix que un vel de boira.

Era un home senzill, cordial, que parlava amb amor tant de l'un com de l'altre, encara que tinguessin ideologies completament oposades a la seva, perquè estimava tothom. Sabia destriar a les persones que per una o altra raó es feien dignes de

la seva amistat, i comptava entre els seus amics el mateix a grans personalitats mundials que als homes més senzills del nostre poble. Exaltat i fogós, no tenia malícia i sí una bonhomia que el feia capaç de donar-vos-ho tot, de compartir-ho tot amb vosaltres.

Si li enviàveu una flor, la dissecava dins d'un llibre, per què sabia que havia nascut, crescut i florit en la seva terra. Fontbernàt, doncs, era un home romàntic, que, a més de ser un gran músic, tenia rauxes de poeta, i com a poeta us parlava del Cafès de Saint Germain des Pres, dels Deux Magots, del Jardí del Verd Galant i de les boires que encara avui, quan les pot veure des de més alçada, s'arrossegueu sota els ponts del Sena, i era tot escoltant-lo, que us semblava que us hi trobàveu.

Com ha dit, en el seu inspirat article del número 1 de 9 PAÍS, Emili Casademont i Comas, Josep Fontbernàt, enriquit d'excepcionals experiències, posseïa també excepcionals qualitats.

Ja us n'he parlat planerament, gairebé confidencialment, perquè es tracta d'un gran amic perdut.

EL MEU PETIT HOMENATGE

Recordo les seves emissions de ràdio amb les que va portar a terme una tasca incommensurable, fent-nos conèixer amb comentaris de veritable entès l'obra i la vida dels grans músics mundials.

La sintonia de la seva emissió era "Juny", del mestre Garreta. Les notes dels primers compasos s'allargaven vibrants, mentre retrunyien espais enllà, el mateix que un himne pur, alliberador, melanconiós, com totes les cançons populars del país.

Josep Fontbernàt: T'ofereixo el meu homenatge, encara que sigui el més insignificant de tots. Sé que, desde l'eternitat lluminosa on et trobes, rodejat dels teus companys, els músics, sentiràs unes notes vingudes del món, les notes del "Juny", de Garreta. Que elles et diguin en nom nostre, que no ens has deixat per sempre.